

BỐN MƯƠI NĂM ĐỒNG ĐẬU

Một phòng trưng bày "Văn hoá Đồng Đậu và di sản văn hoá Vĩnh Phúc" đã được khai trương ngày 28-5, tại Bảo tàng lịch sử Việt Nam, nhân dịp 40 năm phát hiện và nghiên cứu văn hoá Đồng Đậu, Vĩnh Phúc là tỉnh cửa ngõ phía tây bắc của thủ đô, nhưng nhiều người dân Hà Nội nay mới có dịp tìm hiểu về di chỉ khảo cổ học nổi tiếng này.

Cách đây 40 năm, vào tháng 2 năm 1962, di chỉ khảo cổ học Đồng Đậu đã được phát hiện, nhờ một cán bộ văn hoá địa phương. Nằm trên một gò đất rộng chừng 16.000m², thuộc thị trấn Yên Lạc, Vĩnh Phúc, 40 năm qua, di chỉ khảo cổ học Đồng Đậu đã được các nhà khoa học khai quật 6 lần. Kết quả khai quật, nghiên cứu 40 năm qua đã chứng tỏ, Đồng Đậu là một di tích có quy mô lớn. Cư dân thời đại kim khí đã cư trú liên tục ở đây trong gần 2000 năm. Họ đã để lại một tầng văn hoá rất phong phú, dày gần 4m, chứa đựng một khối lượng đồ sộ di vật khảo cổ học. Giá trị khoa học của di chỉ Đồng Đậu rất lớn. Trước hết, đây là di tích chứa đựng và lưu tồn dấu tích của 4 giai đoạn phát triển văn hoá tiêu biểu của nước ta (văn hoá Phùng Nguyên, văn hoá Đồng Đậu, văn hoá Gò Mun và văn hoá Đông Sơn) trên cùng một địa điểm mà không có sự gián đoạn về thời gian. Hiện vật thu được ở Đồng Đậu qua các cuộc thám sát, khai quật vừa đồ sộ về số lượng, vừa đa dạng về loại hình, với đủ loại chất liệu (đá, xương, sừng, gốm, đồ đồng). Đặc biệt, những phát hiện khảo cổ học ở Đồng Đậu, đã minh chứng hùng hồn rằng, người Việt cổ đã định cư ở vùng đỉnh tam giác châu thổ sông Hồng từ lâu và xây dựng nên Nhà nước Văn Lang của các vua Hùng. Một điều rất đáng chú ý là, trong khi nhiều di chỉ rất nổi tiếng ở nước ta bị huỷ hoại ghê gớm, thì di chỉ khảo cổ học Đồng Đậu lại được gìn giữ rất tốt. Cho đến nay, có thể nói, Đồng Đậu là di chỉ duy nhất ở nước ta còn tương đối nguyên vẹn, tiềm ẩn những thông tin quý trong lòng đất.

Phòng trưng bày chuyên đề này sẽ giới thiệu với người xem những hiện vật đá, đồng, xương, gốm được khai quật ở Đồng Đậu, cho thấy nguồn gốc bản địa của văn hoá Đông Sơn và cung cấp nhiều sử liệu gốc để nghiên cứu thời dựng nước đầu tiên của dân tộc. Đặc biệt, một bộ hài cốt người cổ thuộc giai đoạn văn hoá Phùng Nguyên cũng được đưa về trưng bày, đây là phát hiện quan trọng nhất trong đợt khai quật năm 1999 tại Gò Đậu. Ngoài ra, trống đồng Đào Trù, chuông khánh chùa Thổ Tang, tháp gốm men chùa Trò... những cổ vật tiêu biểu được khai quật ở Vĩnh Phúc, các hình ảnh về những làng nghề truyền thống và Vĩnh Phúc trong thời kỳ đổi mới, cũng được đưa về trưng bày, giúp người xem có cái nhìn khái quát về lịch sử Vĩnh Phúc, xưa và nay.

Hy vọng, sau cái mốc 40 năm này (với con số khiêm tốn: mới có trên 700m² được khai quật trên tổng diện tích 16.000m²), di chỉ Đồng Đậu sẽ tiếp tục được mở rộng diện khai quật, nghiên cứu.